

**სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს
თავმჯდომარის 2026 წლის 24 აგვისტოს N 04/1354 ბრძანების შესაბამისად
განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების
დამტკიცების შესახებ**

„კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17¹ მუხლის მე-4 პუნქტის, მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტის, „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის, საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2022 წლის 29 სექტემბრის №45 ბრძანებით დამტკიცებული „საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის“ მე-17 მუხლის შესაბამისად

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს სსიპ - საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის 2026 წლის 24 აგვისტოს N 04/1354 ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე გადაწყვეტილება, თანდართული სახით.
2. დადასტურდეს მოვაჭრე - შპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის, მე-10 მუხლის პირველი პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ „ბ“ და „მ“ ქვეპუნქტების დარღვევის ფაქტი.
3. კანონდარღვევის აღმოფხვრის მიზნით, მოვაჭრე - შპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) დაევალოს 1 (ერთი) თვის ვადაში აღადგინოს მომხმარებელთა დარღვეული უფლებები და შეუსაბამოს თავისი სავაჭრო პოლიტიკა კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის, მე-10 მუხლის პირველი პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ „ბ“ და „მ“ ქვეპუნქტების მოთხოვნებს.
4. მოვაჭრე შპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) დაევალოს, ბრძანების მე-3 პუნქტის შესაბამისად განხორციელებული ქმედების თაობაზე

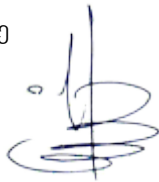

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს მიაწოდოს ინფორმაცია ამავე პუნქტით განსაზღვრული ვადის გასვლიდან 5 სამუშაო დღის ვადაში.

5. ეს ბრძანება, თანდართულ გადაწყვეტილებასთან ერთად, გაეგზავნოთ მხარეებს და გამოქვეყნდეს საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს ოფიციალურ ვებგვერდზე საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
6. ეს ბრძანება ამოქმედდეს ხელმოწერისთანავე.
7. სააგენტოს გადაწყვეტილება მისი კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით გაცნობიდან 30 კალენდარული დღის ვადაში შეიძლება გასაჩივრდეს ქ. თბილისის საქალაქო სასამართლოში (მის: ქ. თბილისი, დავით აღმაშენებლის ხეივანი N64). დარღვევის დადგენის შესახებ სააგენტოს გადაწყვეტილების გასაჩივრება სააგენტოს არ ართმევს უფლებას, განახორციელოს კანონის 33-ე მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული უფლებამოსილება და მოვაჭრეს დააკისროს შესაბამისი ჯარიმა.

ირაკლი ლექვიჩიძე

თავმჯდომარე

საქართველოს კონკურენციისა
და მომხმარებლის
დაცვის სააგენტო

სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს

გადაწყვეტილება

სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს თავმჯდომარის
2026 წლის 24 აგვისტოს N 04/1354 ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის
შესწავლის თაობაზე

ქ. თბილისი

2026

სარჩევი

თავი 1. აღწერილობითი ნაწილი	2
1.1. განმცხადებლის პოზიცია	2
1.2. მოვაჭრის პოზიცია.....	2
თავი 2. ნორმატიული რეგულირება	3
თავი 3. სამოტივაციო ნაწილი	7
3.1. მოვაჭრის განსაზღვრა	7
3.2. მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესების დარღვევა	14
3.3. ინფორმაციის მიწოდების სტანდარტის დარღვევა	16
3.4. უსამართლო სტანდარტული პირობა	19
თავი 4. სარეზოლუციო ნაწილი	23

თავი 1. აღწერილობითი ნაწილი

სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოში (შემდგომში - სააგენტო) წარდგენილ იქნა მოქალაქე (შემდგომში - მომხმარებელი) 2026 წლის 24 მარტის N01/2670 განცხადება (შემდგომში - განცხადება) შპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) (შემდგომში - მოვაჭრე) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის (შემდგომში - კანონი) შესაძლო დარღვევის ფაქტზე.

აღნიშნული განცხადების საფუძველზე, „მოქალაქე განცხადების საფუძველზე საქმის შესწავლის დაწყების თაობაზე“ სააგენტოს თავმჯდომარის 2026 წლის 24 აგვისტოს N 04/1354 ბრძანებით დაიწყო საქმის შესწავლა კანონის სავარაუდო დარღვევის ფაქტზე.

1.1. განმცხადებლის პოზიცია

განცხადების თანახმად, მომხმარებელმა ისარგებლა მოვაჭრის გადაყვანის მომსახურებით (Yandex Go). მომხმარებელი აღნიშნავს, რომ მძღოლმა მოლოდინის რეჟიმი ჩართო დანიშნულების ადგილზე მისვლამდე. მომხმარებელი დამატებით განმარტავს, რომ მოვაჭრე მომხმარებელს წინასწარ არ აწვდის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ ინფორმაციას წინასწარ, მძღოლის მიერ მოლოდინის რეჟიმის წინასწარ ჩართვის შემთხვევაში კი, მომხმარებელს უწევს გადაიხადოს იმაზე მეტი, ვიდრე ამის შესახებ წინასწარ მიეწოდა ინფორმაცია. აღნიშნულ გარემოებაზე დაყრდნობით მომხმარებელი დამატებით განმარტავს, რომ მოვაჭრის მხრიდან მომხმარებელს მათ შორის არ მიეწოდება ტრანსპორტირების ღირებულების შესახებ სრული ინფორმაცია.

1.2. მოვაჭრის პოზიცია

სააგენტოს 2026 წლის 3 აპრილის N02/2192 წერილით, მოვაჭრისგან გამოთხოვილ იქნა პოზიცია მომხმარებლის განცხადების შესახებ, აგრეთვე შემდეგი ინფორმაცია თავისი სავაჭრო პოლიტიკის შესახებ:

- რა ინფორმაცია მიეწოდება მომხმარებელს მოვაჭრისა და მისი მომსახურების შესახებ წინასწარ;
- როგორ ხდება მძღოლის მხრიდან მოლოდინის რეჟიმის ჩართვა;
- მიეწოდება თუ არა მომხმარებელს ინფორმაცია მომსახურების საბოლოო ფასის ან მისი გამოთვლის წესის შესახებ.

აღნიშნული წერილის პასუხად, მოვაჭრემ განმარტა, რომ ის არ წარმოადგენს მოვაჭრეს და არის მხოლოდ საინფორმაციო მომსახურების მიმწოდებელი და არ სთავაზობს მომხმარებელს გადაყვანის სერვისს. მოვაჭრის განმარტებით, მოცემულ შემთხვევაში მძღოლმა მომხმარებლის აყვანის წერტილიდან 145 მეტრის დაშორებით ჩართო ადგილზე

გამოცხადების დროის ათვლა, რაც მისივე განმარტებით, აპრობირებული მეთოდია, თბილისის ქუჩების გადატვირთულობისა და ქალაქის სხვა დაბრკოლებების გათვალისწინებით. ამასთან, მძღოლმა სტატუსი „მივიდა“ ჩართო 09:43 საათზე, ხოლო მძღოლმა მგზავრთან ერთად მგზავრობა დაიწყო 09:46 საათზე. დამატებით მოვაჭრემ განმარტა, რომ მძღოლს მოლოდინის რეჟიმის ჩართვა არ შეუძლია, თუკი ის, დანიშნულების ადგილიდან 300 მეტრზე მეტი მანძილით არის დაშორებული. მოვაჭრის განმარტებით, თუკი მძღოლს სტატუსი „მივიდა“ ავტომატურ რეჟიმზე აქვს ჩართული, აღნიშნული სტატუსი მხოლოდ მაშინ ჩაირთვება, თუკი დანიშნულების ადგილამდე მისასვლელი მანძილი 30 მეტრს არ აღემატება და თუ ავტომობილის სიჩქარე 25 კმ/სთ-ზე ნაკლებია. რაც შეეხება მომსახურების საბოლოო ფასს, მოვაჭრის განმარტებით, აღნიშნულის შესახებ ინფორმაცია მომხმარებელს მიეწოდება მისი აპლიკაციის ან ვებგვერდის მეშვეობით.

სააგენტოს 2026 წლის 25 აგვისტოს N02/5780 წერილით მოვაჭრეს ეცნობა საქმის შესწავლის დაწყების შესახებ და გაეგზავნა სააგენტოს თავმჯდომარის 2026 წლის 24 აგვისტოს N 04/1354 ბრძანება. აღნიშნული წერილის პასუხად, მოვაჭრემ სააგენტოს მომართა 2026 წლის 25 აგვისტოს (სააგენტოში რეგისტრაციის თარიღი - 2026 წლის 31 აგვისტოს N01/7924), რომლის მიხედვითაც, მისი მხრიდან მიმდინარეობდა მომხმარებელთან დაკავშირებით დეტალების დაზუსტება.

თავი 2. ნორმატიული რეგულირება

საქართველოს კონსტიტუციის 26-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად მომხმარებელთა უფლებები დაცულია კანონით.

საქართველოსა და ევროკავშირის შორის ასოცირების შესახებ შეთანხმება ხაზს უსვამს მომხმარებელთა დაცვის მაღალი დონის უზრუნველყოფისა და მომხმარებელთა დაცვის თავიანთ სისტემებს შორის თავსებადობის კუთხით თანამშრომლობის მნიშვნელობას.

„მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზანია მომხმარებლის უფლებების სამართლებრივი საფუძვლების განსაზღვრა და მომხმარებლის პატივისცემაზე დამყარებული ქცევის კულტურის ხელშეწყობა. მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულების თაობაზე არსებული კანონის ნორმები უზრუნველყოფს მომხმარებლის უფლებას, საქონლის/მომსახურების შეძენამდე „ინფორმირებული არჩევანის“ ფარგლებში მიიღოს შესყიდვის შესახებ გადაწყვეტილება.

კანონის მე-2 თავი განსაზღვრავს მომხმარებლის უფლებებსა და ვალდებულებებს, კერძოდ, ინფორმირებასთან, საქონლის მიწოდებასთან, შემთხვევით დაღუპვას, გაფუჭებასა და დამატებით ხარჯებთან დაკავშირებულ უფლებებსა და მოვალეობებს.

კანონით განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულებას. მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, ხელშეკრულების დადებამდე მოვაჭრე ვალდებულია მომხმარებელს საქართველოს სახელმწიფო ენაზე, მკაფიოდ და გასაგებად მიაწოდოს უტყუარი და სრული ინფორმაცია. ეს ინფორმაცია უნდა მოიცავდეს:

ა) საქონლის ან მომსახურების დასახელების, მწარმოებლისა და საქონლის ან მომსახურების შესაბამისი არსებითი მახასიათებლების შესახებ, ინფორმაციის მატარებლის სპეციფიკის (მათ შორის, ზომის, შესაძლებლობების) გათვალისწინებით;

ბ) მოვაჭრის ვინაობის (სახელწოდების) და მისამართის (იურიდიული მისამართის) შესახებ; არსებობის შემთხვევაში – მოვაჭრის ელექტრონული ფოსტის მისამართის, ფაქსისა და ტელეფონის ნომრების თაობაზე, რომელთა მეშვეობითაც მომხმარებელს შეეძლება მოვაჭრესთან სწრაფი და ეფექტიანი კომუნიკაცია; არსებობის შემთხვევაში – იმ მოვაჭრის საკონტაქტო ინფორმაცია, რომლის სახელითაც მოქმედებს აღნიშნული პირი;

გ) არსებობის შემთხვევაში – საქონლის შეცვლის, შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ობიექტის დასახელების შესახებ და მისი მისამართის თაობაზე, თუ ის განსხვავდება ამ პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტში მითითებული მისამართისგან;

დ) საქონლის ან მომსახურების ფასის შესახებ, ძირითადი ხარჯებისა და დამატებითი ხარჯების (მათ შორის, ტრანსპორტირების, გადაგზავნის, მონტაჟისა და სხვა) მითითებით, ხოლო თუ, საქონლის ან მომსახურების ბუნებიდან გამომდინარე, აღნიშნული ფასის წინასწარ გამოთვლა შეუძლებელია – მისი გამოთვლის წესის თაობაზე და ინფორმაციას იმის შესახებ, რომ შეიძლება დამატებითი ხარჯები წარმოიშვას;

ე) არსებობის შემთხვევაში – გადახდის, საქონლის ან მომსახურების მიწოდებისა და ვალდებულების შესრულების პირობების შესახებ და მოვაჭრის მიერ მომხმარებლის მოთხოვნის განხილვის წესის თაობაზე;

ვ) კანონისმიერი გარანტიის შესახებ, არსებობის შემთხვევაში – კომერციული გარანტიის თაობაზე, აგრეთვე მომხმარებლისთვის შემდგომი მომსახურების გაწევის პირობების შესახებ;

ზ) არსებობის შემთხვევაში – ხელშეკრულების მოქმედების ვადის შესახებ, ხოლო თუ ხელშეკრულება განუსაზღვრელი ვადით არის დადებული ან ავტომატურად გრძელდება – ხელშეკრულებაზე უარის თქმის პირობების თაობაზე;

თ) არსებობის შემთხვევაში – მომხმარებლის ვალდებულებებისა და მათი შესრულების მინიმალური ვადის/მოქმედების ხანგრძლივობის შესახებ;

ი) ციფრული შინაარსის ფუნქციური მახასიათებლების შესახებ, მათ შორის, არსებობის შემთხვევაში – მისი დაცვისთვის გამოყენებული ტექნიკური საშუალებების თაობაზე, აგრეთვე არსებობის შემთხვევაში – ციფრული შინაარსის აპარატულ ან პროგრამულ უზრუნველყოფასთან თავსებადობის შესახებ ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც მოვაჭრემ იცის ან უნდა სცოდნოდეს;

კ) არსებობის შემთხვევაში – ხელშეკრულებაზე უარის თქმის პირობების შესახებ.

კანონის 21-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ხელშეკრულების სტანდარტული პირობა არის მოვაჭრის მიერ მომხმარებლისთვის დადგენილი, წინასწარ ჩამოყალიბებული, მრავალჯერადი გამოყენებისთვის გამიზნული პირობა, რომლის გაცნობის შესაძლებლობა მომხმარებელს ჰქონდა. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, იმის მტკიცების ტვირთი, რომ ხელშეკრულების სტანდარტული პირობა მხარეებმა ინდივიდუალურად შეათანხმეს, მოვაჭრეს ეკისრება.

კანონის 22-ე მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, ხელშეკრულების უსამართლო სტანდარტული პირობა, მიუხედავად ხელშეკრულებაში მისი არსებობისა, ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება ნდობისა და კეთილსინდისიერების პრინციპებს და იწვევს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებებისა და მოვალეობების გაუმართლებელ დისბალანსს მომხმარებლის საზიანოდ, მათ შორის, მისი ბუნდოვანების გამო. მხოლოდ ხელშეკრულების საგნის რაობა ან მისი საპასუხო შესრულებასთან შესაბამისობა არ მიიჩნევა შეუსაბამოდად.

კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის ა) ქვეპუნქტის თანახმად ბათილია დებულება, რომელიც გამორიცხავს ან ზღუდავს მოვაჭრის პასუხისმგებლობას მომხმარებლის გარდაცვალების, მისი ჯანმრთელობის დაზიანების ან უხეში გაუფრთხილებლობით მისთვის სხვა სახის ზიანის მიყენების გამო, თუ ეს გარემოება მოვაჭრის მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგად დადგა.

ამავე პუნქტის ბ) ქვეპუნქტის თანახმად, ბათილია დებულება, რომელიც უსამართლოდ ზღუდავს ან გამორიცხავს მომხმარებლის მიერ მოვაჭრის ან მესამე პირის მიმართ მოთხოვნის წარდგენას მოვაჭრის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების სრულად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობის ან ნაკლიანი შესრულების გამო, ან დებულება, რომელიც გამორიცხავს მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის შესაძლებლობას.

ამავე პუნქტის მ) ქვეპუნქტის თანახმად, ბათილია დებულება, რომელიც მოვაჭრეს უფლებას ანიჭებს, ხელშეკრულებით განსაზღვრული საფუძვლიანი მიზეზის გარეშე, ცალმხრივად შეცვალოს ხელშეკრულების პირობები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელშეკრულება განუსაზღვრელი ვადით არის დადებული და მოვაჭრე ხელშეკრულების პირობების ცვლილების შესახებ შეტყობინებას მომხმარებელს გონივრულ ვადაში გაუგზავნის, ხოლო მომხმარებელს უფლება ექნება, უარი თქვას ხელშეკრულებაზე.

საერთაშორისო კანონმდებლობა:

ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2011 წლის 25 ოქტომბრის 2011/83/EC დირექტივის (შემდგომში - 2011/83 დირექტივა) მიზანია, მომხმარებელთა დაცვის მაღალი დონის მიღწევის გზით, შიდა ბაზრის გამართულად ფუნქციონირების ხელშეწყობა, მომხმარებელთა და მოვაჭრეებს შორის დადებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული, წევრ სახელმწიფოთა კანონმდებლობების, რეგულაციებისა და ადმინისტრაციული დებულებების გარკვეული ასპექტების დაახლოების გზით.

2011/83 დირექტივის მთავარი ღირებულება სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ ის მომხმარებლის უფლებების დაცვას საკმაოდ დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს. დირექტივის მე-3 თავის მე-5 და მე-6 მუხლები შეიცავს ინფორმაციის იმ ჩამონათვალს, რომლის მიწოდებაც ევალება მოვაჭრეს მომხმარებლისთვის ხელშეკრულების დადებამდე. მე-5 მუხლი ძირითადად შეიცავს იმ ინფორმაციის ჩამონათვალს, რომელიც მომხმარებელს უნდა მიეწოდოს ქუჩაში დადებული და დისტანციური ხელშეკრულებების გარდა ყველა სხვა ხელშეკრულების შემთხვევაში. ხოლო მე-6 მუხლი კონკრეტულად დისტანციური და ქუჩაში დადებული ხელშეკრულების დადებისას მომხმარებლისთვის მისაწოდებელი ინფორმაციის სრულ ჩამონათვალს მოიცავს. მართალია მე-6 მუხლი უფრო დეტალურად ასახავს, თუ რა

სახის ინფორმაცია უნდა მიეწოდოს მომხმარებელს, მაგრამ ის მაინც ეფუძნება ძირითადად მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს.

2011/83 დირექტივის მე-6 მუხლის მე-9 პუნქტის მიხედვით, მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდებასთან დაკავშირებული მტკიცების ტვირთი მთლიანად მოვაჭრეს ეკისრება. შესაბამისად, მხარეთა შორის დავის წარმოშობის შემთხვევაში სწორედ მოვაჭრემ უნდა ამტკიცოს, რომ მან დირექტივით მასზე დაკისრებული ვალდებულება სრულად შეასრულა და მომხმარებლის ინფორმირება სათანადო დონეზე მოახდინა.

ევროპარლამენტისა და საბჭოს 1993 წლის 5 აპრილის დირექტივა 93/13/EEC სამომხმარებლო ხელშეკრულებების უსამართლო პირობების შესახებ (შემდგომში - 93/13/EEC დირექტივა) მიზნად ისახავს გამყიდველსა ან მიმწოდებელსა და მომხმარებელს შორის დადებული ხელშეკრულების უსამართლო პირობებთან დაკავშირებული წევრი სახელმწიფოების კანონების, რეგულაციების და ადმინისტრაციული დებულებების დაახლოებას. ასევე, მიზანია ხელი შეუწყოს ევროკავშირის შიდა ბაზრის განვითარებას მომხმარებელთა იმ სამართლებრივი და ეკონომიკური რისკებისგან დაცვის გზით, რომელიც შემთავაზებელმა, როგორც უკეთ ინფორმირებულმა და უფრო ძლიერმა ბაზრის მოთამაშემ, ხელშეკრულების სტანდარტული პირობების მეშვეობით ხელშეკრულების უფრო „სუსტ მხარესთან“ შეიძლება გადაამისამართოს.¹

93/13/EEC დირექტივის მე-3 მუხლის პირველი ნაწილის მიხედვით, სახელშეკრულებო პირობა, რომელიც ინდივიდუალურად არ არის შეთანხმებული, ითვლება უსამართლოდ იმ შემთხვევაში, თუ, კეთილსინდისიერების მოთხოვნის საპირისპიროდ, ის, მომხმარებლის საზიანოდ, იწვევს მნიშვნელოვან შეუსაბამობას ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მხარეების უფლებებსა და ვალდებულებებში.

93/13/EEC დირექტივის მე-3 მუხლითა და დანართით განსაზღვრულია იმ პირობათა შინაარსი, რომლებიც შესაძლოა უსამართლოდ იქნეს მიჩნეული.

საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის უფლებების დაცვის სააგენტოს უფლებამოსილება:

„მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად საქართველოს ტერიტორიაზე მომხმარებლის ამ კანონით დადგენილი უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების დაცვას, მისი უფლებების დარღვევის პრევენციასა და დარღვეული უფლებების აღდგენის ხელშეწყობას, მომხმარებლის უფლებების დარღვევის ფაქტების გამოვლენასა და დარღვევებზე კანონით გათვალისწინებულ სათანადო რეაგირებას ახორციელებს სააგენტო.

ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, სააგენტო შეისწავლის მომხმარებლის კანონით დადგენილი უფლების შესაძლო დარღვევის ისეთ ფაქტს,

¹ ევროკავშირის კერძო სამართალი, გადაწყვეტილებები და მასალები, ნაწილი I, 2018 წელი, თბილისი, 40.

რომელმაც გამოიწვია ან შესაძლოა გამოიწვიოს მომხმარებელთა ჯგუფის უფლების დარღვევა.

საქმის შესწავლის მიზნით სააგენტო უფლებამოსილია განმცხადებლისგან ან/და მოვაჭრისგან გამოითხოვოს ინფორმაცია (მათ შორის, კონფიდენციალური ინფორმაცია), რომელიც სააგენტოს შესაბამისი უფლებამოსილების განსახორციელებლად სჭირდება.

„საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის დამტკიცების თაობაზე“ (შემდგომში - პროცედურა) კონკურენციის სააგენტოს თავმჯდომარის 2022 წლის 29 სექტემბრის №45 ბრძანებით დამტკიცებული წესის მე-6 მუხლის თანახმად, სააგენტო საქმის შესწავლის დაწყების თაობაზე გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ იწყებს საქმის შესწავლას და იღებს საბოლოო გადაწყვეტილებას 1 თვის ვადაში. საქმის შესწავლა, მისი მნიშვნელობისა და სირთულის გათვალისწინებით, შესაძლებელია გაგრძელდეს არაუმეტეს 3 თვისა.

თავი 3. სამოტივაციო ნაწილი

3.1. მოვაჭრის განსაზღვრა

სანამ უშუალოდ ცალკეული ქმედებები შეფასდება, საჭიროა განისაზღვროს მოვაჭრის ვინაობა, რადგან მას „რაიდტექ ჯორჯიას“ მიერ წარმოდგენილი წერილის თანახმად, ის არ ახორციელებს სატრანსპორტო მომსახურებას და არის მხოლოდ საინფორმაციო მომსახურების მიმწოდებელი.

მას „რაიდტექ ჯორჯიას“ მიერ კომერციული საქმიანობისთვის გამოყენებული ვებგვერდის შემოწმების შედეგად, სააგენტო მიიჩნევს, რომ ის ახორციელებს საქართველოს ტერიტორიაზე Yandex Taxi-ს (Yandex Go-ს) მომსახურებას, მისი აღნიშნული საქმიანობა მიმართულია სატრანსპორტო მომსახურების მიზნებისთვის. უპირველესად აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის საიტზე დაყრდნობით, ის თავს აიდენტიფიცირებს, როგორც Yandex Taxi.² აღსანიშნავია, რომ გრაფის „სერვისის გამოყენების პირობები პროფესიონალური მომხმარებლის ბარათის შესაქმნელად“ მე-4 პუნქტში ჩამოთვლილია კომპანიები, რომლებიც Yango, Yandex Go და Deli-ის სახელით ოპერირებენ სხვადასხვა ქვეყანაში. აღნიშნული ჩამონათვალის მიხედვით Yandex Go საქართველოს ტერიტორიაზე ოპერირებს, მას „რაიდტექ ჯორჯიას“ მეშვეობით³. ამდენად, გარემოება, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე Yandex Taxi (Yandex Go) სახელით მას „რაიდტექ ჯორჯია“ ოპერირებს უდავოა.

²https://yandex.com/legal/yandexgo_termsfuse/en/?tabs=defaultTabsGroup-8jfpqv01_%25e1%2583%25a1%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%2595%25e1%2583%2594%25e1%2583%259a%25e1%2583%259d.%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%25a3%25e1%2583%259a%25e1%2583%2598_dropdown#index_georgia_ka – 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

³ https://yandex.com/legal/drivers_termsfuse_bv/en/?tabs=defaultTabsGroup-relbffe_kartuli_dropdown 2026 წლის 2 სექტემბრის მდგომარეობით.

აღნიშნულის შემდგომ სააგენტო დაადგენს, რა ტიპის მომსახურებაა Yandex Taxi (Yandex Go). მოვაჭრის საიტზე განთავსებული გრაფა - მძღოლად რეგისტრაცია,⁴ საიტის ვიზიტორს ამისამართებს ახალ გვერდზე⁵, სადაც აღნიშნულია „განაცხადის გაგზავნისას, თქვენ ეთანხმებით ოფერტის პირობებს“. სიტყვა „ოფერტის პირობებს“ არის ბმული, რომელიც ვიზიტორს ამისამართებს „სერვისის გამოყენების პირობები პროფესიონალური მომხმარებლის ბარათის შესაქმნელად“ გრაფაზე.⁶ აღნიშნული პირობების 1.1. პუნქტის მიხედვით კი, მოვაჭრე იწვევს პირებს, რომლებსაც აქვთ ტაქსის მძღოლად მუშაობის უფლება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად და ის სთავაზობს ვებ სერვისის გამოყენებას.⁷ საგულისხმოა, რომ წინამდებარე პირობით კონკრეტდება, რომ მოვაჭრის მოწვევა ოფერტზე შედგება 2 დამოუკიდებელი შეთავაზებისგან: I მძღოლად მუშაობის შეთავაზება; II ვებგვერდით სარგებლობის შესაძლებლობა. არსად კონკრეტდება, რომ მძღოლები შრომით ხელშეკრულებას დებენ მესამე პირებთან ან მოვაჭრე მათთვის უბრალოდ პლატფორმას ქმნის პროფესიული საქმიანობის განსახორციელებლად, არამედ პირიქით, პირობა აკონკრეტებს, რომ მოვაჭრე თავად სთავაზობს პირებს მძღოლად მუშაობის შესაძლებლობას.

გარდა აღნიშნულისა, სააგენტო ყურადღებას გაამახვილებს გრაფაზე - „შეთანხმება Yandex Taxi-ის (Yandex Go-ს) გამოყენების თაობაზე“⁸. აღნიშნული პირობები არეგულირებს მომხმარებელსა და მოვაჭრეს შორის არსებულ ურთიერთობას. 1.4. პუნქტის მიხედვით, მოვაჭრე უფლებას იტოვებს ცალმხრივად შეცვალოს პირობა, მომხმარებელთან შეთანხმების გარეშე. 1.9. პუნქტის მიხედვით, მოვაჭრე მომხმარებელს აფრთხილებს, რომ მისი საუბარი, მხარდაჭერის სამსახურთან ან მძღოლთან შეიძლება ჩაიწეროს ხარისხის კონტროლისა და სერვისის გაუმჯობესების მიზნით.

გრაფის 2.4. პუნქტის მიხედვით, მოვაჭრე მომხმარებელს აძლევს საშუალებას შეაფასოს სერვისის პარტნიორების მომსახურება, ასევე განათავსოს კომენტარი. ამავე პუნქტის მიხედვით, მოვაჭრე უფლებას იტოვებს უარი თქვას შეფასების გამოქვეყნებაზე მიზეზის ახსნის გარეშე და იტოვებს უფლებას მიზეზის ახსნის გარეშე წაშალოს შეფასება.

2.5. პუნქტის მიხედვით, ის უფლებას იტოვებს თავისი შეხედულებით შეუზღუდოს წვდომა მომხმარებელს სერვისზე ან სერვისის ცალკეულ ფუნქციებზე ან სრულად დაბლოკოს მომხმარებლის ანგარიში მის მიერ განსაზღვრული პირობების დარღვევის შემთხვევაში.

⁴ <https://taxi.yandex.com/ge/> - 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

⁵ <https://pro.yandex/signup/ge-ka/?lang=ka&from=taxi-ge-driver-job> - 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

⁶ https://yandex.com/legal/drivers_termsofuse_bv/en/ - 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

⁷ https://yandex.com/legal/drivers_termsofuse_bv/en/ - 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

⁸ https://yandex.com/legal/yandexgo_termsofuse/en/?tabs=defaultTabsGroup-3245hpp8_%25e1%2583%25a1%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%2595%25e1%2583%2594%25e1%2583%259a%25e1%2583%259d.%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%25a3%25e1%2583%259a%25e1%2583%2598_dropdown#index_georgia_ka 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

2.6. პუნქტის მიხედვით, ტაქსის მომსახურებაზე გაზრდილი მოთხოვნის პერიოდში სერვისის ტარიფები შეიძლება გაიზარდოს, რის შესახებაც მოვაჭრე თავად ავრცელებს ინფორმაციას თავისი გადაწყვეტილების შესაბამისად.

2.7. პუნქტის მიხედვით, მგზავრებისა და ბარგის ტრანსპორტირების მომსახურებები „ეკონომის“, „კომფორტის“, „ბიზნესის“ ტარიფებითა და სერვისში წარმოდგენილი სხვა ტარიფებით ხორციელდება სხვადასხვა ტიპის ავტომობილებით. ავტომობილებისთვის რეიტინგის მინიჭება ხდება ავტომატურად, ავტომობილების წარმადობის მაჩვენებლების შესახებ სერვისის პარტნიორების მიერ მოწოდებული მონაცემების საფუძველზე.

2.8. პუნქტის მიხედვით განისაზღვრება მოთხოვნის გაუქმების შემთხვევაში მოსაკრებლის გადახდევენების ცალკეული შემთხვევები, რომელიც მოვაჭრის მიერ არის განსაზღვრული.

2.13. პუნქტით, მოვაჭრის მიერ განისაზღვრება მგზავრობის ღირებულება.

3.1.2. პუნქტის მიხედვით, როდესაც მომხმარებელი ირჩევს უნაღდო ანგარიშსწორებას, მომსახურების ღირებულება ირიცხება მოვაჭრესთან და ის მოქმედებს, სერვისის მიმწოდებლისგან მინიჭებული უფლებამოსილების საფუძველზე.

3.11. პუნქტის მიხედვით, ტრანზაქციასთან დაკავშირებულ პრობლემურ საკითხებზე, მომხმარებელმა უნდა მიმართოს მოვაჭრეს. დამატებით აღსანიშნავია შემთხვევა, რომელმაც ზედმეტად ჩამოჭრილ თანხასთან დაკავშირებით პრეტენზია განუცხადა მოვაჭრეს.

3.12. პუნქტის მიხედვით, მოვაჭრეს შეუძლია ნებისმიერ დროს მოითხოვოს მომხმარებლისგან ამ უკანასკნელის მიერ მითითებული მონაცემების დამადასტურებელი დოკუმენტების წარდგენა. აღნიშნულის განუხორციელებლობის შემთხვევაში იმოქმედებს 2.5. პუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევები. (იხ. ზემოთ).

აღსანიშნავია, რომ გარდა ჩამოთვლილისა, მოვაჭრის მიერ მომხმარებლებთან ურთიერთობის მარეგულირებლად გამოყენებული პირობები თავისი შინაარსით არეგულირებს მომხმარებლისა და მოვაჭრის ურთიერთობას, რომელიც სცდება უბრალოდ საინფორმაციო საზოგადოების მომსახურების რეგულირებას და შეეხება უშუალოდ ტრანსპორტირებიდან გამომდინარე ურთიერთობათა რეგულირებასაც. აღსანიშნავია, რომ იმ ფორმით, რა ფორმითაც აღნიშნული პირობებია ჩამოყალიბებული, არ არის სახასიათო საინფორმაციო/ნეიტრალური მომსახურებისთვის. პირობებში არსად არის მითითება, რომ ისინი არის მოვაჭრის პარტნიორების მიერ შედგენილი და მოვაჭრე მათ უბრალოდ ავრცელებს. აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის ვებგვერდზე ნამდვილად არის მითითებული მისი პარტნიორების მონაცემები.⁹ ამავე გვერდზე ასევე ეთითება ერთი შეხედვით ამ პირების მიერ განსაზღვრული მომსახურების საფასურებიც. სააგენტომ შეისწავლა და დააგინა, რომ ყველა პარტნიორს თბილისის მასშტაბით აქვთ იდენტური საფასო პირობები და კატეგორიები (ტრანსპორტირების მომსახურებისას). აღსანიშნავია, რომ ყოველი მათგანის ტარიფი არის სადღეღამისო. აღნიშნული პირების ფასები არ დგინდება დამოუკიდებლად, ვინაიდან ფასები იდენტურად არის განსაზღვრული, მათ შორის სხვაობა არ არსებობს, ჩვეულებრივ კი, ეკონომიკური აგენტის საოპერაციო თუ სხვა ხარჯები განსხვავებულია სულ

⁹ <https://taxi.yandex.com.ge/tbilisi/parks/400000977577> 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

მცირე იმის მიხედვით, რა ზომისაა კომპანია. შესაბამისად, ყველა პარტნიორისთვის მომსახურების საფასური იდენტური ვერ იქნება, მათ შორის სულ მცირე 1 თეთრიანი სხვაობა მაინც იარსებებს. დამატებით აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის ვებგვერდზე ასახულია მომსახურების ტარიფები. ვებგვერდის ამ გრაფში არსად არის მითითებული, რომ ტარიფები პარტნიორების მიერ განისაზღვრა, საშუალო მომხმარებლის პერსპექტივიდან გონივრულად სავარაუდოა, რომ მომსახურების ტარიფები განისაზღვრება მოვაჭრის მიერ და მომსახურებასაც ეს უკანასკნელი გაუწევს. ამასთან ზემოაღნიშნულ კატეგორიებში ტარიფები პარტნიორების ტარიფების იდენტურად მეორდება.¹⁰

საქმის შესწავლის ფარგლებში სააგენტომ შეისწავლა შპს „ნექსთის“ (ს/ნ 400319222) და შპს „პრორაიდის“ (ს/ნ 402328156) ხელშეკრულებები, რომლებიც ფორმდება ტაქსის მძღოლებთან. შპს „პრორაიდის“ ხელშეკრულების მიხედვით, ეს უკანასკნელი არის შუამავალი, რომელიც ეხმარება მძღოლს მოვაჭრის პლატფორმაზე ტაქსის მძღოლად რეგისტრაციაში.¹¹ ამავე ხელშეკრულების მიხედვით, მძღოლის რეგისტრაციის გადაწყვეტილებას დამოუკიდებლად იღებს მოვაჭრე, შპს „პრორაიდი“ კი, არ იღებს პასუხისმგებლობას ზიანსა თუ ხარჯზე, რაც შეიძლება რეგისტრაციის უარყოფას მოჰყვეს.

შპს „ნექსთის“ ხელშეკრულების მიხედვით, ხელშეკრულების საგანი არის მძღოლისთვის მოვაჭრის ელექტრონულ რესურსებზე წვდომის ხელშეწყობა შპს „ნექსთის“ მიერ და მძღოლის მიერ გამოქვეყნებული თანხების მართვა.¹² გარიგების თანახმად, ასანაზღაურებელი თანხის გამოთვლა ხდება მოვაჭრის მიერ „იანდექს ტაქსიმეტრის“ პლატფორმის გამოყენებით. ასანაზღაურებელ თანხას, მოვაჭრე ურიცხავს შპს „ნექსთს“, ხოლო ეს უკანასკნელი მძღოლს. ხელშეკრულების მიხედვით, შპს „ნექსთის“ ერთ-ერთი მოვალეობა არის უზრუნველყოს მძღოლის წვდომა მოვაჭრის ელექტრონულ რესურსებზე. ხელშეკრულების ტერმინთა განმარტების მიხედვით, ტერმინი შემსრულებლის ქვეშ მოიაზრება მოვაჭრე.

Yandex Pro განიმარტება, როგორც პლატფორმა, რომელზეც მძღოლი ღებულობს შეკვეთას. იანდექს ტაქსიმეტრი, როგორც პლატფორმა, რომლითაც ხდება მომხმარებლისა და მძღოლის კომუნიკაციის ავტომატიზაცია. მომხმარებელი განიმარტება როგორც პირი, რომელმაც მძღოლს შეუკვეთა გადაყვანა. შუამავლის მომსახურება - როგორც მოვაჭრის პლატფორმის საშუალებით მძღოლისა და მომხმარებლის დაკავშირება და მძღოლის მიერ გამოქვეყნებული თანხების ანგარიშსწორების მართვა. ორივე ხელშეკრულების მიხედვით, ნათლად დგინდება, რომ მძღოლების სამუშაო უკავშირდება უშუალოდ მოვაჭრის პლატფორმას და კონტროლდება მის მიერ დადგენილი წესებით.

აღსანიშნავია წინამდებარე ხელშეკრულების 4.2. პუნქტის მე-2, მე-3 და მე-5 აბზაცები, რომელთა მიხედვითაც მძღოლისთვის ასანაზღაურებელი თანხა ირიცხება ჯერ მოვაჭრესთან, ხოლო შემდგომ შპს „ნექსთის“ მეშვეობით მძღოლთან. მძღოლისთვის გადასარიცხი თანხის 14.2%-ს იტოვებს მოვაჭრე, ხოლო დანარჩენი თანხა ერიცხება შუამავალს და შემდგომ მძღოლს. აღნიშნული აბზაცები ყურადსაღებია იმდენად, რამდენადაც, გარდა თანხის გადარიცხვის სქემისა, დგინდება, რომ თავად მძღოლისთვის გადასარიცხი თანხა იანგარიშება მოვაჭრის მიერ, შპს „ნექსთის“ დახმარებით.

¹⁰ <https://taxi.yandex.com.ge/tbilisi/tariff/comfortplus> 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

¹¹ <https://proride.ge/ka/terms/> 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით.

¹² <https://primetaxi.ge/#register> 2026 წლის 2 სექტემბრის მდგომარეობით.

ხელშეკრულებიდან დგინდება, რომ „იანდექს ტაქსიმეტრის“, „იანდექს პროსა“ და „Yandex Go-ს“ მფლობელი არის Yandex Taxi BV, რომელსაც საქართველოში წარმოადგენს შპს „რაიდტექ ჯორჯია“ (როგორც საქმის ფაქტობრივი გარემოებების აღწერისას აღინიშნა, სააგენტომ მოვაჭრეს მიმართა, როგორც Yandex Taxi-ს კომერციული საქმიანობის განმახორციელებელს საქართველოში, აღნიშნულის პასუხად წარმოდგენილ წერილში, მოვაჭრეს არ წარმოუდგენია პოზიცია, რომ ის არ არის Yandex Taxi-ს წარმომადგენელი, აგრეთვე, ზემოთ აღნიშნულიდან ცალსახად დგინდება, რომ Yandex Go (Yandex Taxi) საქართველოში წარმოდგენილია მოვაჭრის მიერ.).

სააგენტო ვერ გაიზიარებს პოზიციას, რომ მოვაჭრე ახორციელებს მხოლოდ საინფორმაციო მომსახურებას და არის ნეიტრალური პირი. ამგვარი ნეიტრალური მომსახურების განხორციელება ელექტრონულად და დისტანციურად, „ელექტრონული კომერციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიხედვით გულისხმობს შუალედური მომსახურების მიწოდებას.

თავის მხრივ შუალედური მომსახურება იყოფა შემდეგ სახეებად: ინფორმაციის გატარება – ინფორმაციის საკომუნიკაციო ქსელით გატარება ან საკომუნიკაციო ქსელზე წვდომის უზრუნველყოფა; ქეშირება – საკომუნიკაციო ქსელით ინფორმაციის ავტომატური, შუალედური და დროებითი შენახვის მომსახურება, რომლის საშუალებითაც ეს ინფორმაცია ინტერნეტში ეფექტიანად ვრცელდება; ჰოსტინგი – ინფორმაციის სერვერზე განთავსებისთვის სივრცის გამოყოფის მომსახურება. მხოლოდ მოვაჭრის მიერ მომხმარებელთან არსებული ურთიერთობის მარეგულირებელ პირობებზე დაყრდნობითაც კი, ნათლად დგინდება, რომ მოვაჭრის საქმიანობა სცდება უბრალოდ შუამავლობას. ის კატეგორიზაციას უკეთებს ავტომობილებს, მართავს ტრანზაქციებს, გამოთვლის ღირებულებას, ატყობინებს მომხმარებელს მომსახურების ფასის ზრდის შესახებ, აქვს უფლება შეზღუდოს მომხმარებლის წვდომა ვებგვერდზე, მძღოლის რეგისტრაციას თავად წყვეტს, აკონტროლებს მომხმარებლის მიერ შეფასების დაწერას, ახორციელებს მომხმარებლისა და მძღოლის კომუნიკაციის ჩაწერას, აქვს უფლება მომხმარებელს მოსთხოვოს მითითებული მონაცემების შესახებ მტკიცებულების წარდგენა, წინააღმდეგ შემთხვევაში, უფლებას ითოვებს შეუზღუდოს წვდომა მის აპლიკაციაზე, აგრეთვე უნაღდო ანგარიშსწორებისას თანხა ერიცხება მას და თავად ანაწილებს მძღოლთან გადასარიცხ ოდენობას.

“სსიპ საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებლის 2023 წლის 20 ოქტომბრის №04/736 ბრძანების შესაბამისად განხორციელებული საქმის შესწავლის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების დამტკიცების შესახებ” სააგენტოს თავმჯდომარის 2024 წლის 18 ივლისის №04/640 ბრძანებით დამტკიცებულ გადაწყვეტილებაში (შპს „სმარტლის“ (Bolt taxi) საქმე), ევროკავშირის საუკეთესო პრაქტიკაზე დაყრდნობით, სააგენტომ განმარტა, რომ მოვაჭრის მსგავსი მომსახურება არ წარმოადგენს უბრალო შუამავლობას ან შუალედურ მომსახურებას, არამედ წარმოადგენს სატრანსპორტო მომსახურებას. აღნიშნულს განაპირობებს ის, რომ მომხმარებელი მოვაჭრის პლატფორმაზე მხოლოდ კონკრეტული მიზნით იყენებს, ტრანსპორტირებისთვის და მათი ხელოვნურად გამიჯვნა გაუმართლებელია. ამასთან მოვაჭრის აქტიური პოზიცია მას აქცევს მრავალსუბიექტიანი გარიგების ორგანიზატორად, რომელიც მომხმარებლის წინაშე პოზიციონირდება როგორც მოვაჭრე (მათ შორის ტრანსპორტირების მიზნებისთვის).

სააგენტო დამატებით ყურადღებას გაამახვილებს ევროკავშირის სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე საქმეზე C-324/09¹³, რომლის მიხედვითაც, სასამართლომ განმარტა, რომ შუალედური მომსახურების მიმწოდებელი არის პირი, რომელიც შემოიფარგლება, ნეიტრალური შუამავლის ფუნქციით. შუალედურ მომსახურებას არ ეწევა ის პირი, რომელიც აქტიურად მოქმედია, რაც მას კლიენტების მონაცემების კონტროლის საშუალებას აძლევს.

კიდევ ერთ გადაწყვეტილებაში სასამართლომ განმარტა, რომ შუალედური მომსახურების მიმწოდებლის იდენტიფიცირებისთვის ყურადღება უნდა მიექცეს, რამდენად ნეიტრალური აქტორია ის. აღნიშნულის დასადგენად უნდა შეფასდეს, რამდენად პასიურ მომსახურებას აწვდის ის მხარეებს. შესაფასებელია რამდენად უმნიშვნელო, ავტომატიზირებული და პასიურია მისი მომსახურება. აგრეთვე რამდენად უმნიშვნელოა მისი ცოდნა ან კონტროლი მონაცემებზე, რომლებსაც ის ინახავს.¹⁴

დადგენილი პრაქტიკის მიხედვით, სააგენტო განსახილველის მსგავსი საკითხის შესაფასებლად ხელმძღვანელობს ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს დიდი პალატის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებით საქმეზე C-434/15 Asociación Profesional Elite Taxi v Uber¹⁵. სასამართლომ იმსჯელა წარმოადგენდა თუ არა Uber აპლიკაცია, სერვისის/მომსახურების მიმწოდებელ პლატფორმას და დაადგინა, რომ იგი უნდა დაიდენტიფიცირდეს როგორც სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებელი პლატფორმა შემდეგ გარემოებათა გათვალისწინებით:

კომპანია Uber ქმნის აპლიკაციას, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია მგზავრობის დაჯავშნა. სასამართლოს განმარტებით, კომპანიის აპლიკაციის გარეშე მძღოლები ვერ შეძლებენ სატრანსპორტო მომსახურების გაწევსა და მგზავრები ვერ ისარგებლებენ ამ მძღოლების მიერ ტრანსპორტირების მომსახურებით.

კომპანიას აქვს არსებითი (გადამწყვეტი) გავლენა ტრანსპორტირების მომსახურების მიწოდების პირობებზე. სასამართლომ განმარტა, რომ კომპანია სულ მცირე თავად განსაზღვრავს მგზავრობის მაქსიმალურ ტარიფებს; მომხმარებლისგან გადახდილი თანხა ერიცხება მას, იტოვებს თანხის გარკვეულ ოდენობას და შემდგომ ურიცხავს მძღოლს მოსახურების საფასურს. კომპანია გარკვეულ კონტროლს ახორციელებს ავტომობილების ხარისხზე, მძღოლებსა და მათ ქცევაზე, რაზე დაყრდნობითაც შეიძლება შეუზღუდოს მათ პლატფორმაზე წვდომა.

სასამართლომ განმარტა, რომ ასეთ შემთხვევებში საშუაშუალო მომსახურება უნდა ჩაითვალოს სატრანსპორტო მომსახურების განუყოფელ ნაწილად, რადგან ეს უკანასკნელი არის გარიგების ძირითადი კომპონენტი.

აღნიშნული გადაწყვეტილებით დადგენილ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით, სააგენტომ 2024 წლის 18 ივლისის N04/640 ბრძანებით დამტკიცებულ გადაწყვეტილებაში მიიჩნია, რომ Bolt-ის აპლიკაცია გულისხმობს სწორედ სატრანსპორტო მომსახურებას და დაადგინა, რომ

¹³ C-324/09. L'Oréal SA and Others v eBay International AG and Others [2011]. ECLI:EU:C:2011:474

¹⁴ C-236/08 to C-238/08. Google France and Google [2010]. ECLI:EU:C:2010:159

¹⁵ C-434/15, Asociación Profesional Elite Taxi v Uber, ECLI:EU:C:2017:981.

მომხმარებლებთან მომსახურების ხარისხის კონტროლი ეკისრება Bolt-ს (მზს „სმარტლის“).¹⁶

სწორედ აღნიშნულ კრიტერიუმებზე დაყრდნობით სააგენტო განმარტავს, რომ მოვაჭრე არის სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებელი, რადგან ის განსაზღვრავს იმ არსებით პირობებს, რომელთა მეშვეობითაც მძღოლები ახორციელებენ მგზავრთა გადაყვანას (ტარიფები, მოცდის დრო, ღირებულება). აგრეთვე, უნაღდო ანგარიშსწორებისას თანხა ჯერ მასთან ირიცხება და ამის შემდგომ ნაწილდება მძღოლთან, ის ასევე ახდენს ავტომობილების კლასიფიკაციას, რაც თავის მხრივ მძღოლს უწესებს შემოსავლის ზღვარს (ეკონომ კატეგორიის საფასური უფრო მცირეა, ვიდრე კომფორტის ან კომფორტ+-ს). ამავდროულად ეს შეზღუდვა (კატეგორიზაცია) ექსკლუზიურად მოვაჭრის მიერ დგინდება. გარდა ამისა, მზს „პრორაიდის“ ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ნათლად ჩანს, რომ მძღოლი შეძლებს თუ არა მოვაჭრის აპლიკაციაზე რეგისტრაციას, მოვაჭრის გადასაწყვეტია. ამდენად შუამავლობის ხელშეკრულება მოცემულ შემთხვევაში არის სატრანსპორტო მომსახურების შემადგენელი, აუცილებელი კომპონენტი და არა ცალკე არსებული ურთიერთობა. ეს უკანასკნელი მიმართულია სატრანსპორტო მომსახურების გაწევისკენ.

დამატებით აღსანიშნავია სააგენტოს 2025 წლის მობილური აპლიკაციების მეშვეობით მგზავრთა გადაყვანის სერვისის მიწოდების ბაზრის მონიტორინგის ანგარიში (კონკურენტული გარემოს შეფასება)¹⁷. რომლის მიხედვით: „[...] სააგენტოც მიიჩნევს, რომ კომპანია Yandex-ის მიერ მგზავრებისთვის შეთავაზებული სერვისი ერთმნიშვნელოვნად განეკუთვნება სატრანსპორტო სახის მომსახურებას, მიუხედავად იმისა, რომ მოცემულ შემთხვევაში მგზავრობის პროცესში ციფრული პლატფორმა გამოიყენება. კერძოდ, ისეთი კომპანიები, როგორიცაა Yandex, Bolt, Uber, Maxim თუ სხვა, არ წარმოადგენენ ციფრული ბაზრის (Digital Market) ისეთ მონაწილეებს როგორიცაა Google Search, Amazon Marketplace, Facebook და ა.შ., არამედ ისინი არიან სატრანსპორტო მომსახურების მიმწოდებლები, რომლებიც ციფრულ ტექნოლოგიებს საკუთარი საოპერაციო მოდელის სახით იყენებენ.“¹⁸

დამატებით მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ მოვაჭრის ვებგვერდზე დაყრდნობით, მგზავრთა გადაყვანას ახორციელებენ პარტნიორები. მართლაც შეიძლება ცალკეული მძღოლი სხვა ფიზიკური თუ იურიდიული პირის მიერ იყოს დაქირავებული, თუმცა მძღოლის მიერ მომსახურების გაწევაზე კონტროლის ხარისხი და მოვაჭრის მიერ ერთპიროვნულად განსაზღვრული სამომხმარებლო პოლიტიკა ცალსახად ადასტურებს, რომ ვერც მძღოლი და ვერც მისი დამქირავებელი კომპანია ვერ იქნება მიჩნეული მოვაჭრედ. Yandex Taxi-ს კომერციულ საქმიანობას და ბაზარზე ოპერირებას უზრუნველყოფს მოვაჭრე, ხოლო მძღოლები და პარტნიორები აღნიშნული საქმიანობის უშუალო შემსრულებლები არიან (ქვეკონტრაქტორები). მომხმარებელთა წინაშე პასუხისმგებელი პირი, კი ვერ იქნება ქვეკონტრაქტორი. დამატებით, კანონის მე-4 მუხლის თ) ქვეპუნქტზე დაყრდნობით, მძღოლები შესაძლოა მიჩნეულ იქნან მოვაჭრის წარმომადგენლებად, რომელთა მიერაც ხელშეკრულების ჯეროვნად შესრულებაზე პასუხისმგებლობა თავად მოვაჭრეს ეკისრება.

მოვაჭრის პარტნიორები ფორმალურ-სამართლებრივად დამოუკიდებელი პირები არიან, წმინდა სამართლებრივი გაგებით, შესაძლოა მძღოლებიც დამოუკიდებელ მეწარმეებს

¹⁶ https://gcca.gov.ge/uploads_script/user_rights/tmp/phpkOBm5a.pdf

¹⁷ https://gcca.gov.ge/uploads_script/publications/tmp/phpGliz9u.pdf

¹⁸ იქვე. 3.

წარმოადგენდნენ (არ იყვნენ დასაქმებულები), თუმცა კომერციული საქმიანობის მიზნებისთვის ისინი ერთიანი სუბიექტები არიან. თუკი პირებს რეალურად არ შეუძლიათ გადაწყვეტილების დამოუკიდებლად მიღება, არიან ურთიერთდამოკიდებულნი, კონტროლდებიან ერთი სუბიექტის მიერ და ამასთან მოქმედებენ ერთიანი გრძელვადიანი მიზნით, ცალსახად დგინდება, რომ ისინი არ არიან დამოუკიდებლები (კომერციული საქმიანობის მიზნებისთვის).¹⁹

მოვაჭრე, მისი პარტნიორები და მძღოლები შეიძლება განხილულ იქნან როგორც კონცერნის/ჰოლდინგის ნაწილები, თუმცა არა დამოუკიდებელი პირები. პარტნიორებსა და მძღოლებს არ შეუძლიათ ბაზარზე დამოუკიდებლად ოპერირება და არსებითი პირობების მოვაჭრისგან დამოუკიდებლად განსაზღვრა. როგორც სააგენტომ განმარტა, ამგვარი ბიზნეს მოდელების პოპულარიზაციას თანამედროვე რეალობაში განაპირობებს ის, რომ მომხმარებელს არ უწევს დამატებით მოიძიოს მძღოლი, აკონტროლოს მასთან მისვლის პერიოდი, ინდივიდუალური მოლაპარაკების ფარგლებში განსაზღვრონ ფასი, ინდივიდუალურად განსაზღვროს მარშრუტი თუ სხვა. თუმცა მომხმარებლის უფლებების დასაცავად და სამართლებრივ ურთიერთობათა სტაბილურობისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ყველა სამართლებრივ ურთიერთობას შესაბამისი კლასიფიკაცია მიენიჭოს, მოვაჭრემ იკისროს საკუთარი ვალდებულებები და არ გადააკისროს ისინი გარიგების სუსტ მხარეს - მომხმარებელს.²⁰

სააგენტო დაეყრდნო, მოვაჭრის ვებ-გვერდზე არსებულ ინფორმაციებსა და საჯარო წყაროებს რომელთა გათვალისწინებითაც დაადგინა, რომ კანონის მე-4 მუხლის თ) და ზ) ქვეპუნქტზე დაყრდნობით, მოვაჭრე არის შპს „რაიდტექ ჯორჯია“ (Yandex Taxi (Yandex Go)) და მისი კომერციული საქმიანობა ძირითადად მოიცავს სატრანსპორტო მომსახურებას.

3.2. მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესების დარღვევა

სანამ საკითხის არსებით შეფასებაზე გადავალთ, მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ კანონი ცალსახად მიუთითებს, რომ როგორც სააგენტოს მიერ საქმის შესწავლის შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე, ისე საქმის შესწავლის ეტაპზე, მნიშვნელოვანია იკვეთებოდეს, რომ კონკრეტული მოვაჭრის მიერ კანონის მოთხოვნების დარღვევის შედეგად მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესს ზიანი ადგება ან შესაძლოა მიაღეს.

საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის (ამჟამად - სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტო) 2022 წლის 29 სექტემბრის N45 ბრძანებით დამტკიცებული „საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის“ მე-5 მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად, მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესი გულისხმობს მომხმარებელთა ფართო წრის საერთო ინტერესს. ამ შემთხვევაში სააგენტო ითვალისწინებს იმ პოტენციურ მომხმარებელთა რაოდენობას, რომლებზეც შეიძლება გავლენა იქონიოს სადავო ქმედებამ. ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად,

¹⁹ Mutatis mutandis, Case C-170/83, Hydrotherm Gerätebau GmbH v Compact del Dott. Ing. Mario Andreoli & C. Sas. Reference for a preliminary ruling: Bundesgerichtshof - Germany. [1984] EU:C:1984:271; Case T-11/89 Shell International Chemical Company Ltd v European Commission of the European Communities [1992] EU:T:1992:33

²⁰ Mutatis mutandis https://gcca.gov.ge/uploads_script/user_rights/tmp/phppSZPIF.pdf 26.

მომხმარებელთა ჯგუფის უფლებ(ებ)ის სავარაუდო დარღვევის ფაქტის განსაზღვრისას, ასევე გათვალისწინებულ უნდა იქნეს ქმედების ხასიათი და მისი უნარი, გავლენა იქონიოს მომხმარებელთა ფართო წრეზე ან/და ზიანი მიაყენოს ანალოგიურ მდგომარეობაში მყოფ ნებისმიერ მომხმარებელს.

მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესის (კოლექტიური ინტერესის) ცნებას საფუძველი ფრანგულ იურისპრუდენციაში ჩაეყარა, მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში მომხმარებელთა ორგანიზაციებს ბაზრის ზედამხედველობის ფუნქცია მიენიჭათ და 1973 წელს, კანონით უფლება მიეცათ მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესები სასამართლოში დაეცვათ. საფრანგეთის უზენაესი სასამართლოს 1985 წლის გადაწყვეტილებით, მომხმარებელთა ორგანიზაციებს მხოლოდ მაშინ შეეძლოთ სასამართლოში წარმომადგენლობა, თუკი სადავო ქმედება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ზიანს აყენებდა მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესებს.²¹

ფრანგული პრაქტიკა ევროკავშირის კანონმდებელმაც გაიზიარა. მომხმარებელთა კოლექტიური ინტერესის განმარტებას ვხვდებით ევროპარლამენტისა და საბჭოს 2009/22/EC დირექტივაში „მომხმარებელთა ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული მითითებების შესახებ“.²² დირექტივის პრეამბულის მესამე აბზაცში შემოთავაზებულია მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესის ნეგატიური განმარტება, რომლის თანახმადაც, მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესი არ გულისხმობს იმ მომხმარებელთა ინტერესების ერთობლიობას, რომელთაც დარღვევის შედეგად ზიანი მიაღება.

მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესის ნეგატიური ევროპული განმარტება შეიცვალა ევროპარლამენტისა და საბჭოს (EU) 2020/1828²³ დირექტივით, რომლის მე-3 მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულია მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესის პოზიტიური განმარტება, რომლის თანახმადაც, მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესი მომხმარებელთა საერთო ინტერესს გულისხმობს.

მიუხედავად იმისა, რომ ევროკავშირის კანონმდებლობა მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესის სრულფასოვან განმარტებას არ შეიცავს, არსებული დეფინიციები აშკარას ხდის იმ გარემოებას, რომ მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესი ნაკლებად არის დაკავშირებული ინდივიდუალურ ზიანთან და მის შესაბამისად კომპენსაციის მოთხოვნასთან. მომხმარებელთა ჯგუფის ინტერესი ჯგუფს, როგორც ერთ მთლიანობას ეხება და მის დასაცავად გამოყენებული ინსტრუმენტები პრევენციასა და შეკავებაზე უნდა იყოს ორიენტირებული.

განსახილველ საქმეში, მომხმარებლებისა და მოვაჭრის მიერ წარმოდგენილი პოზიციებისა და მოვაჭრის ვებგვერდის შემოწმების შედეგად გამოიკვეთა, რომ მოვაჭრე მომხმარებელს არ აწვდის ინფორმაციას კანონის შესაბამისად. აღნიშნულის გათვალისწინებით, მან სავარაუდო ზიანი შეიძლება მიაყენოს არა მხოლოდ კონკრეტულ მომხმარებელს, არამედ, ნებისმიერ პოტენციურ მომხმარებელს, რომელსაც ექნება სურვილი, მოვაჭრისგან მიიღოს მომსახურება.

²¹ Cass Crim, 20 May, 1985, bull crim 485

²² [Directive 2009/22/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on injunctions for the protection of consumers' interests](#), OJ L 110, 1.5.2009, p. 30–36, recital 3.

²³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020L1828>

3.3. ინფორმაციის მიწოდების სტანდარტის დარღვევა

„მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიზნებისათვის უმნიშვნელოვანესია დაცული იყოს „ინფორმირებული მომხმარებლის“ სტანდარტი.

კანონის მე-5 მუხლი მოვაჭრეს აკისრებს ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულებას. ხელშეკრულების დადებამდე მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულება მას საშუალებას აძლევს გააკეთოს ე.წ. „ინფორმირებული არჩევანი“ და დაიცვას მისი ეკონომიკური ქცევაც. ქართული კანონმდებლობის ანალოგიურად არის განმარტებული ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულება ევროკავშირის №2011/83/EC დირექტივაშიც.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ინფორმირებული მომხმარებლის სტანდარტი ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს არაერთი გადაწყვეტილებითაა განმტკიცებული. მაგ. №C-649/17 საქმეზე ევროკავშირის სასამართლო აღნიშნავს, რომ ევროკავშირის №2011/83/EC დირექტივის მიზანია სამომხმარებლო ურთიერთობებში მომხმარებელთა უფლებების დაცვის მაღალი დონის უზრუნველყოფა - მათ შორის, დისტანციური და სარეწს გარეთ დადებული ხელშეკრულებების დროს.²⁴

სამომხმარებლო სამართალი, როგორც საერთაშორისო, ისე შიდასაკანონმდებლო რეგულირებით, განსაზღვრავს მომხმარებელსა და მოვაჭრეს შორის ურთიერთობის წესებისა და პირობების ძირითად სტანდარტებს. სწორედ ამ საკანონმდებლო დანაწესებისა თუ რეკომენდაციის გათვალისწინებით, მოვაჭრე კომერციული საქმიანობის განხორციელებისას ვალდებულია, მომხმარებელს მიაწოდოს ინფორმაცია ნათელი და ყოვლისმომცველი ფორმით. დირექტივა მოვაჭრეებს ავალდებულებს უზრუნველყონ კომუნიკაციის ეფექტიანი საშუალებები,²⁵ რაც მომხმარებლებს გაუადვილებს მოვაჭრესთან დაკავშირებას.

მომხმარებლის სრულყოფილი ინფორმირებულობის სტანდარტის დანერგვა მომხმარებლის უფლებების დარღვევის პრევენციის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი მექანიზმია. საერთაშორისო ორგანიზაციები თუ სასამართლოები აქტიურად უსვამენ ხაზს „ინფორმირებული მომხმარებლის“ სტანდარტის არსებობის აუცილებლობას. №C-430/17 საქმეზე ევროკავშირის სასამართლო განმარტავს დირექტივის მე-6 მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულების მნიშვნელობას სამომხმარებლო ურთიერთობის ეფექტური განხორციელებისთვის. წინასახელშეკრულებო ეტაპზე, მომხმარებლისთვის ნივთის ან მისაღები მომსახურების შესახებ მიწოდებული სრულყოფილი ინფორმაცია განსაზღვრავს მომხმარებლის ნებას, შეიბოჭოს თუ არა სახელშეკრულებო ვალდებულებით.²⁶

განსახილველ შემთხვევაში, შპს „რაიდტექ ჯორჯია“ (ს/ნ: 402218890) კომერციულ საქმიანობას ახორციელებს დისტანციურად, „Yandex Go“ პლატფორმის საშუალებით.

²⁴ ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს 2019 წლის 10 ივლისის გადაწყვეტილება საქმეზე #C-649/17

²⁵ იქვე.

²⁶ ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს 2019 წლის 23 იანვრის გადაწყვეტილება საქმეზე #C-430/17

კანონის მე-5 მუხლის მიხედვით ხელშეკრულების დადებამდე მოვაჭრე ვალდებულია მომხმარებელს საქართველოს სახელმწიფო ენაზე, მკაფიოდ და გასაგებად მიაწოდოს კანონით გათვალისწინებული უტყუარი და სრული ინფორმაცია. კანონის მე-10 მუხლი დისტანციურ და სარეწს გარეთ დადებული ხელშეკრულების შემთხვევაში მოვაჭრეს ავალდებულებს კანონის მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ ინფორმაციასთან ერთად, დამატებით, მკაფიოდ და გასაგებად მიაწოდოს მე-10 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული ინფორმაცია.

2011/83 დირექტივის მე-6 მუხლის მე-9 პუნქტის მიხედვით, მომხმარებლისთვის ინფორმაციის მიწოდებასთან დაკავშირებული მტკიცების ტვირთი მთლიანად მოვაჭრეს ეკისრება. შესაბამისად, მხარეთა შორის დავის წარმოშობის შემთხვევაში სწორედ მოვაჭრემ უნდა ამტკიცოს, რომ მან დირექტივით მასზე დაკისრებული ვალდებულება სრულად შეასრულა და მომხმარებლის ინფორმირება სათანადო დონეზე მოახდინა.

აღსანიშნავია, რომ კანონის მე-5 მუხლის მე-5 პუნქტის შესაბამისად, ამ კანონის მე-5, მე-6, მე-7 და მე-9-მე-12 მუხლებით დადგენილი ინფორმაციის მიწოდების მოთხოვნებთან შესაბამისობის მტკიცების ტვირთი მოვაჭრეს ეკისრება.

მოვაჭრის მიერ წარმოების ფარგლებში წარმოდგენილი მტკიცებულებების მიხედვით არ დასტურდება, რომ მოვაჭრის კომერციული საქმიანობა, კანონით დადგენილი ინფორმაციის მიწოდების სტანდარტთან შესაბამისია.

აღნიშნულის გათვალისწინებით და მოვაჭრის სავაჭრო გვერდის (ბმული: https://yandex.com/legal/yandexgo_termsfuse/en/?tabs=defaultTabsGroup-615ji0m2_%25e1%2583%25a1%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%2595%25e1%2583%2594%25e1%2583%259a%25e1%2583%259d.%25e1%2583%25a5%25e1%2583%2590%25e1%2583%25a0%25e1%2583%2597%25e1%2583%25a3%25e1%2583%259a%25e1%2583%2598_dropdown#index_georgia_ka)²⁷

შემოწმების შედეგად, სააგენტოს შეფასებით, მოვაჭრის კომერციული საქმიანობა, არ შეესაბამება კანონით გათვალისწინებული ინფორმაციის მიწოდების სტანდარტს, კერძოდ:

სააგენტომ შეისწავლა მოვაჭრის [სავაჭრო გვერდი](#), რის შედეგადაც დგინდება, რომ მოვაჭრის სავაჭრო პლატფორმაზე „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 და მე-10 მუხლებით გათვალისწინებული სავალდებულოდ მისაწოდებელი ინფორმაცია განთავსებული არ არის. კერძოდ:

- წინამდებარე გადაწყვეტილების 3.1. თავში აღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით მომხმარებელს არ მიეწოდება ინფორმაცია მოვაჭრის სამართლებრივი ფორმისა და მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების (მოვაჭრის ვინაობის (სახელწოდების), საიდენტიფიკაციო ნომრის, მისამართისა (იურიდიული მისამართის) შესახებ.
- მოვაჭრე მომხმარებელს არ აწვდის ინფორმაციას კანონისმიერი გარანტიის თაობაზე. რაც წინააღმდეგობაში მოდის კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტთან. შესაბამისად, მოვაჭრე ვერ უზრუნველყოფს მომხმარებლის

²⁷ 2026 წლის პირველი სექტემბრის მდგომარეობით. იგივე შინაარსის წესები განთავსებულია მოვაჭრის აპლიკაციაშიც, ამდენად სააგენტო დამატებით აღარ აღნიშნავს მოვაჭრის აპლიკაციაში განთავსებული ინფორმაციის მიწოდების სისწორეს.

ინფორმირებას კანონისმიერი გარანტიის პირობებისა და მისი ხანგრძლივობის შესახებ.

- გარდა ამისა, საქმის შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ მოვაჭრე მომხმარებელს სრულყოფილად არ აწვდის ინფორმაციას დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის შესახებ. შესაბამისად, მომხმარებელს ერთმევა შესაძლებლობა ისარგებლოს დისტანციურ ხელშეკრულებაზე ან/და სარეწს გარეთ დადებულ ხელშეკრულებაზე ყოველგვარი საფუძვლის მითითების გარეშე უარის თქმის უფლებით.

დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლება ევროპული და შემდგომ ქართული მომხმარებლის დაცვის სამართლით გათვალისწინებული ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი უფლებაა. დისტანციურად დადებული ხელშეკრულებებისათვის უარყოფის უფლების არსი ვლინდება მომხმარებლის შესაძლებლობაში ხელშეკრულების დადების შემდგომ, სავაჭრო სივრცის პირობების მსგავსად, დარწმუნდეს მომსახურების სარგებლიანობაში. მომხმარებელი უზრუნველყოფილია დამატებითი შესაძლებლობით გარიგების დადების შემდგომ დარჩება თუ არა სახელშეკრულებო ბოჭვის ფარგლებში.²⁸ მომხმარებელი კიდევ უფრო სუსტ პოზიციაში იმყოფება, როდესაც ის დისტანციურად დებს გარიგებას. როგორც ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლო განმარტავს, ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლება სწორედ დისტანციური ვაჭრობისას მომხმარებლის დაცვის მიზნით შეიქმნა და მისი ამოცანა დისტანციური ხელშეკრულების დადებისას მოვაჭრისა და მომხმარებლის პოზიციების დაბალანსებაა.²⁹ დაუშვებელია მოვაჭრის მხრიდან დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლების შეზღუდვა.

ყოველგვარი საფუძვლის მითითების გარეშე დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმის უფლების განსაკუთრებული მნიშვნელობის მიუხედავად, სამომხმარებლო ურთიერთობებში შესაძლოა დადგეს შემთხვევები, როდესაც მომხმარებლისთვის აღნიშნული უფლების მინიჭება მოვაჭრეს გაუმართლებლად არასახარბიელო მდგომარეობაში ჩააყენებდა. სწორედ ამიტომ, კანონმდებელმა ევროდირექტივის შესაბამისად, კანონის მე-14 მუხლით ყოველგვარი საფუძვლის მითითების გარეშე ხელშეკრულებაზე უარის თქმასთან დაკავშირებული გამონაკლისები გაითვალისწინა.

ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს პრაქტიკით დადგენილია, რომ გამონაკლისები, რომლებიც კანონმდებლის მიერ შეთავაზებული დაცვის შეზღუდვას ემსახურება, განსაკუთრებული სიზუსტით უნდა განიმარტოს,³⁰ რასაც მოვაჭრის შემთხვევაში არ ვხვდებით. მაშასადამე, მოვაჭრემ მის სტანდარტულ პირობებში დისტანციურ ხელშეკრულებაზე უარის თქმასთან დაკავშირებული პირობების განსაზღვრისას სიფრთხილე უნდა გამოიჩინოს და მომხმარებლის უფლება, 14 დღის ვადაში უპირობოდ უარი თქვას მომსახურების ხელშეკრულებაზე, იმაზე მეტად არ შეზღუდოს, ვიდრე ეს კანონით არის გათვალისწინებული.

²⁸ Mutatis mutandis, თ.ლაკერბაია, ვ.ზაალიშვილი, თ.ზოიძე, მომხმარებელთა უფლებების დაცვის სამართალი (ევროპულ სამართალტრან ჰარმონიზაციის გზა), შსს, თბილისი 2018, გვ.247

²⁹ CJEU, slewo — schlafen leben wohnen GmbH v Sascha Ledowski, Case C-681/17, 27 March 2019, , para. 33.

³⁰ CJEU, Monika Kušionová v SMART Capital a.s., Case C-34/13, 10 September 2014. Para. 77; slewo — schlafen leben wohnen GmbH v Sascha Ledowski, para. 34

3.4. უსამართლო სტანდარტული პირობა

გარდა ზემოაღნიშნულისა, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების შესწავლის შედეგად სააგენტო მიიჩნევს, რომ მოვაჭრე იყენებს უსამართლო სტანდარტულ პირობებს. ზოგადად ხელშეკრულების სტანდარტული პირობების კონტროლის მიზანი არის მომხმარებლის, როგორც გარიგების სუსტი მხარის დაცვა ისეთი პირობებისგან, რომელიც ინდივიდუალური მოლაპარაკების საგანი არ ყოფილა.³¹ მოვაჭრესთან შედარებით, მომხმარებელს აქვს ნაკლები სავაჭრო ძალაუფლება, მას ნაკლებად შეუძლია გავლენა მოახდინოს მოვაჭრის მიერ შეთავაზებულ სტანდარტულ პირობებზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მომხმარებელი იძულებულია დაეთანხმოს მოვაჭრის მიერ შეთავაზებულ პირობებს.³² მხარეთა შორის დისბალანსი კიდევ უფრო მკვეთრად ვლინდება, როდესაც გარიგება დისტანციურად იდება. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კანონის 21-ე მუხლის მე-2 პუნქტი მოვაჭრეს აკისრებს იმის მტკიცების ტვირთს, რომ ხელშეკრულების პირობები ინდივიდუალური მოლაპარაკების საგანი იყო. ხაზგასასმელია ის გარემოებაც, რომ ხელშეკრულების სტანდარტული პირობის უსამართლოდ მიჩნევა კანონის 22-ე მუხლის მე-4 პუნქტის გათვალისწინებით არ იწვევს მისი სხვა ნაწილების ბათილობას, თუკი ამგვარი პირობა არსებითი არ არის და სავარაუდოა, რომ მის გარეშეც დაიდებოდა გარიგება. ამგვარი ჩანაწერით, დაცულია ბალანსი მომხმარებლისა და მოვაჭრის პატივსაღებ ინტერესებს შორის, ამავდროულად შენარჩუნებულია სამოქალაქო ბრუნვის სტაბილურობა.

იმისთვის, რომ ხელშეკრულების სტანდარტული პირობის სამართლიანობა შეფასდეს, უპირველესად დასადგენია ხელშეკრულების პირობები რამდენად არის სტანდარტული. აღსანიშნავია, რომ არ აქვს მნიშვნელობა რა ფორმით არის გამოხატული სტანდარტული პირობა. ის შეიძლება იყოს, როგორც წერილობით, ისე ზეპირსიტყვიერად გადმოცემული. შესაძლოა ძირითადი ხელშეკრულებისგან დამოუკიდებელ დოკუმენტად იყოს შედგენილი.³³ გარიგების პირობის სტანდარტულობის შესაფასებლად ყურადსაღებია მიმართულია, თუ არა ის მხარეთა უფლება-მოვალეობების წარმოშობისკენ და არის თუ არა ინდივიდუალური მოლაპარაკების გარეშე ჩამოყალიბებული.³⁴ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს განმარტების მიხედვით „ხელშეკრულების სტანდარტული პირობები მრავალჯერად დასადებ ხელშეკრულებებთან მიმართებით გამოიყენება“³⁵ პირობები სტანდარტულია, თუკი ისინი მრავალჯერადი გამოყენებისთვის არის გამიზნული³⁶. აღსანიშნავია, რომ სააგენტოსა და საერთაშორისო გამოცდილებაზე დაყრდნობით, ონლაინ ვაჭრობისას ხელშეკრულების სტანდარტული პირობები, როგორც წესი, გათვალისწინებულია „წესებისა და პირობების“ გრაფაში.³⁷ აღნიშნულ გრაფაში განთავსებული პირობები, როგორც წესი, per se სტანდარტულ პირობებს წარმოადგენს. ხელშეკრულების პირობათა სტანდარტულობა იმ

³¹ European Commission, COMMISSION NOTICE Guidance on the interpretation and application of Council Directive 93/13/EEC on unfair terms in consumer contracts, 2019. 8.

³² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:62016CJ0147>

³³ European Commission, COMMISSION NOTICE Guidance on the interpretation and application of Council Directive 93/13/EEC on unfair terms in consumer contracts, 2019. 13.

³⁴ იქვე.

³⁵ სუსგ №ას-604-2025 03 ნოემბერი, 2025 წელი.

³⁶ იქვე.

³⁷ European Commission, COMMISSION NOTICE Guidance on the interpretation and application of Council Directive 93/13/EEC on unfair terms in consumer contracts, 2019. 13.

უწყების შესაფასებელია, რომელიც განხილავს აღნიშნულ საკითხს, მტკიცების ტვირთი მათი ინდივიდუალურობის შესახებ კი, ეკისრება მოვაჭრეს.

მოვაჭრე, 2026 წლის 20 აპრილის N01/3435 წერილში არაერთხელ აღნიშნავდა მის მიერ კომერციული საქმიანობისთვის გამოყენებულ ვებგვერდზე განთავსებული პირობების შესახებ. მას არცერთხელ აღუნიშნავს, რომ მის მიერ ცალკეული პირობები მომხმარებელთან ინდივიდუალური მოლაპარაკების შედეგად დგინდება. ამასთან სააგენტომ საქმის შესწავლის ეტაპზე შეამოწმა მოვაჭრის ვებგვერდი, რის შედეგადაც დადგინდა, რომ გრაფა „შეთანხმება Yandex Taxi-ის (Yandex Go-ს) გამოყენების თაობაზე“ წარმოადგენს მოვაჭრის მიერ წინასწარ განსაზღვრულ არაერთგზის გამოსაყენებელ ხელშეკრულების სტანდარტულ პირობებს. აღნიშნული კიდეც უფრო ცალსახად დგინდება მოვაჭრის წესებისა და პირობების 1.4. პუნქტით, რომლის მიხედვითაც: „Yandex Taxi-ს უფლება აქვს, ნებისმიერ დროს, მომხმარებლის წინასწარი გაფრთხილების გარეშე, შეიტანოს ცვლილებები როგორც წინამდებარე პირობების, ისე მარეგულირებელი დოკუმენტების დებულებებში. პირობების მიმდინარე რედაქცია ხელმისაწვდომია მისამართზე https://yandexgo.com/legal/yandexgo_termsfuse. პირობებსა და მარეგულირებელ დოკუმენტებში შეტანილი ცვლილებების დროულად გაცნობაზე პასუხისმგებლობას იღებს მომხმარებელი; პირობებსა და მარეგულირებელ დოკუმენტებში ცვლილებების შეტანის შემდეგ სერვისით სარგებლობის გაგრძელება გულისხმობს პირობებისა და მარეგულირებელი დოკუმენტების ახალ რედაქციებზე თანხმობას“³⁸. სააგენტო აქვე აღნიშნავს, რომ წინამდებარე პირობა წარმოადგენს უსამართლო სტანდარტულ პირობას, თუმცა ამ შემთხვევაში ის მოხმობილია, როგორც ილუსტრაცია იმისა, რომ მოვაჭრის ზემოაღნიშნულ გრაფაში განთავსებული პირობები არის სტანდარტული.

მოცემულ ეტაპზე სააგენტო შეაფასებს ცალკეულ სტანდარტულ პირობებს. სააგენტო მიიჩნევს, რომ მოვაჭრის სტანდარტული პირობების 1.4. და 1.8. მუხლები წარმოადგენს უსამართლო სტანდარტულ პირობებს.

კანონის 22-ე მუხლი განსაზღვრავს ხელშეკრულების უსამართლო სტანდარტულ პირობათა ბათილობის თავისებურებებს. აღნიშნული მუხლის პირველი და მე-2 პუნქტების მიხედვით დგინდება ის კრიტერიუმები, რომელთა გათვალისწინებითაც უნდა შეფასდეს სტანდარტულ პირობათა უსამართლობა. აღსანიშნავია, რომ კანონი ეფუძნება ევროკავშირის სხვადასხვა დირექტივას, რომელთა მიზანიც მომხმარებლის უფლებების დაცვაა. ერთ-ერთი ასეთი დირექტივა არის ევროპული საბჭოს 1993 წლის 5 აპრილის 93/13/EEC დირექტივა. წინამდებარე დირექტივის დამატება შეიცავს უსამართლო სტანდარტულ პირობათა სიას. მართალია, ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს განმარტებით აღნიშნული ჩამონათვალი არ უნდა იქნეს გაგებული, როგორც თავისთავად ბათილი პირობების სია (დირექტივის მიზნებისთვის),³⁹ მაგრამ სასამართლოსვე განმარტებით, წევრმა ქვეყნებმა შეიძლება აღნიშნული ჩამონათვალი ეროვნულ კანონმდებლობაში ასახონ, როგორც უსამართლო სტანდარტულ პირობათა „შავი სია“ (თავისთავად ბათილი).⁴⁰ ცალსახაა, რომ ქართველმა კანონმდებელმა აღნიშნული მიდგომა გაიზიარა და დირექტივაში

³⁸ https://yandex.com/legal/yandexgo_termsfuse/en/?tabs=defaultTabsGroup-95aj7thh_sakartvelokartuli_dropdown#index_georgia_ka 2026 წლის 2 სექტემბრის მდგომარეობით.

³⁹ CJEU, Commission of the European Communities v Kingdom of Sweden, C-478/99, ECLI:EU:C:2002:281.

⁴⁰ CJEU, Bogdan Matei and Ioana Ofelia Matei v SC Volksbank România SA, C-143/13, ECLI:EU:C:2015:127.

ჩამოთვლილი უსამართლო სტანდარტულ პირობათა ჩამონათვალი თავისთავად უსამართლო სტანდარტულ პირობებად განსაზღვრა. 93/13/EEC დირექტივა განსაზღვრავს მომხმარებელთა დაცვის ზოგად პრინციპებს, რომელთა კონკრეტიკა, გავრცობა და ინდივიდუალიზება ხდება ეროვნული კანონმდებლობით. ამის ერთ-ერთი მაგალითია ხელშეკრულების სტანდარტულ პირობათა „შავი სიის“ შემოღება, რომელიც დამატებით, ინდივიდუალური შეფასების გარეშე არის ბათილი.⁴¹ აღნიშნული ჩამონათვალი ასახულია კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტში.

აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის სტანდარტულ პირობათა 1.4. პუნქტი ექცევა კანონის „შავი სიის“ ფარგლებში. როგორც ზემოთ აღინიშნა, წინამდებარე პირობა, მოვაჭრეს აღჭურავს უფლებით ცალმხრივად შეიტანოს ცვლილება პირობებსა და მარეგულირებელ დოკუმენტებში. აღნიშნული დებულების მიხედვით, პირობების გაცნობაზე პასუხისმგებელი არის მომხმარებელი და თუ ის მოვაჭრის მომსახურებით სარგებლობას განაგრძობს ავტომატურად ჩაითვლება, რომ ის ეთანხმება ცვლილებებს.

კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მ) ქვეპუნქტის მიხედვით, ბათილია დებულება, რომელიც მოვაჭრეს უფლებას ანიჭებს, ხელშეკრულებით განსაზღვრული საფუძვლიანი მიზეზის გარეშე, ცალმხრივად შეცვალოს ხელშეკრულების პირობები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხელშეკრულება განუსაზღვრელი ვადით არის დადებული და მოვაჭრე ხელშეკრულების პირობების ცვლილების შესახებ შეტყობინებას მომხმარებელს გონივრულ ვადაში გაუგზავნის, ხოლო მომხმარებელს უფლება ექნება, უარი თქვას ხელშეკრულებაზე.

სააგენტო განმარტავს, რომ მოვაჭრის მიერ ხელშეკრულების სტანდარტულ პირობებში ცვლილებების ცალმხრივად შეტანა თავისთავად არ წარმოადგენს კანონსაწინააღმდეგო ქმედებას, თუმცა მსგავსი უფლებამოსილების განხორციელება უნდა შეესაბამებოდეს კეთილსინდისიერების პრინციპს და არ უნდა ლახავდეს მომხმარებლის ინტერესებს. სსიპ საქართველოს კონკურენციისა და მომხმარებლის დაცვის სააგენტოს მიერ 2022-2025 წლებში დადგენილი სტანდარტების სახელმძღვანელოს 3.1 პუნქტის თანახმად, სავაჭრო პოლიტიკის (ან არსებითი პირობების) შეცვლისას, მოვაჭრე ვალდებულია, დარეგისტრირებულ მომხმარებლებს წინასწარ, გონივრული ვადით ადრე, ქართულ ენაზე, მკაფიოდ და გასაგებად მიაწოდოს ინფორმაცია ცვლილებების თაობაზე SMS-ით ან/და ელექტრონული ფოსტით. სააგენტო აღნიშნავს, რომ მოვაჭრის მიერ განსაზღვრული პირობა არ ითვალისწინებს მომხმარებლისთვის ცვლილების შესახებ წინასწარი შეტყობინების ვალდებულებას, არ აძლევს მომხმარებელს გონივრულ შესაძლებლობას შეაფასოს რამდენად სურს ხელშეკრულების შეცვლილი პირობების შესაბამისად მოქმედება. ამავდროულად ზემოაღნიშნული პირობის მოქმედების პირობებში, მომხმარებელს გამუდმებით მოუწევს ამოწმოს ხომ არ შეიცვალა მოვაჭრის სტანდარტული პირობები, შეადაროს სხვადასხვა რედაქციები ერთმანეთს და მხოლოდ ამის შემდგომ ისარგებლოს მოვაჭრის მომსახურებით. ცალსახაა, რომ აღნიშნულს არათუ საშუალო მომხმარებელი, არამედ განსაკუთრებულად წინდახედული მომხმარებელიც ვერ შეძლებს. აღსანიშნავია, რომ მოვაჭრის წესებსა და პირობებში არ არის მითითებული საფუძვლიანი მიზეზი, რომელიც მის მიერ ამგვარი პირობის არსებობას გაამართლებდა.

⁴¹ European Commission, COMMISSION NOTICE Guidance on the interpretation and application of Council Directive 93/13/EEC on unfair terms in consumer contracts, 2019. 6.

აღნიშნული პირობა მომხმარებელს აყენებს არსებითად არათანაბარ მდგომარეობაში, რადგან მოვაჭრეს ანიჭებს შეუზღუდავ უფლებამოსილებას, საკუთარი შეხედულებისამებრ შეცვალოს ხელშეკრულების პირობები, მაშინ როდესაც მომხმარებელს არ გააჩნია შესაბამისი გავლენის მოხდენის ან ხელშეკრულებიდან გასვლის ეფექტიანი შესაძლებლობა. მოვაჭრის მომსახურების ყოველმა მომდევნო სარგებლობამ მომხმარებელს შესაძლოა სრულიად ახალი, უცნობი ვალდებულება წარმოუშოს. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, მოვაჭრის წესებისა და პირობების 1.4. პუნქტი სააგენტოს შეფასებით არის უსამართლო სტანდარტული პირობა.

გარდა აღნიშნულისა, აგრეთვე უსამართლოა მოვაჭრის ხელშეკრულების 1.8. პუნქტი, რომლის მიხედვითაც: „გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით განვმარტავთ, რომ Yandex Taxi არ უზრუნველყოფს მგზავრებისა და ბარგის ტრანსპორტირების მომსახურებებს, ასევე, არც ტექნიკური მხარდაჭერის სამსახურს.“⁴²

როგორც ზემოთ აღინიშნა, მოვაჭრე ახორციელებს სატრანსპორტო მომსახურებას, რაც დასაბუთდა, როგორც ადგილობრივი ისე საერთაშორისო სტანდარტების გათვალისწინებით. ზემოაღნიშნული პირობით, მოვაჭრე ირიდებს პასუხისმგებლობა სატრანსპორტო მომსახურებიდან წარმომდგარი დავებისას.

სააგენტომ შპს „სმარტლისთვის“ ჯარიმის დაკისრებისას განმარტა ის შედეგი, რაც შეიძლება მოჰყვეს ამგვარ პირობას. გადაწყვეტილების თანახმად: „[...] ამგვარი პირობის გაცნობის შემთხვევაში მომხმარებელს შესაძლოა არც კი გაუჩნდეს სურვილი დაიცვას საკუთარი დარღვეული უფლებები და ედავოს მოვაჭრეს. მან შესაძლოა დავა დაიწყოს სულ სხვა პირთან მიმართებით, რომელსაც პირდაპირი ვალდებულება მის წინაშე არ უკისრია, შესაბამისად ის გაიღებს ხარჯებს, რომელიც არაგონივრული იქნება. მომხმარებელმა ერთი მხრივ შესაძლოა მოვაჭრის მიმართ არსებული მისი უფლებები არ გამოიყენოს (არა ნებელობით, არამედ ხელშეკრულების პირობიდან გამომდინარე არასწორი წარმოდგენით), ხოლო მეორე მხრივ გაიღოს ხარჯები და იდავოს იმ პირის მიმართ, რომელთანაც მას უშუალო სახელშეკრულებო ურთიერთობა არ ჰქონია.“⁴³ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის ა) ქვეპუნქტის მიხედვით ბათილია დებულება, რომელიც გამორიცხავს ან ზღუდავს მოვაჭრის პასუხისმგებლობას მომხმარებლის გარდაცვალების, მისი ჯანმრთელობის დაზიანების ან უხეში გაუფრთხილებლობით მისთვის სხვა სახის ზიანის მიყენების გამო, თუ ეს გარემოება მოვაჭრის მოქმედების ან უმოქმედობის შედეგად დადგა; ამავე პუნქტის ბ) ქვეპუნქტის მიხედვით, ბათილია დებულება, რომელიც უსამართლოდ ზღუდავს ან გამორიცხავს მომხმარებლის მიერ მოვაჭრის ან მესამე პირის მიმართ მოთხოვნის წარდგენას მოვაჭრის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულების სრულად ან ნაწილობრივ შეუსრულებლობის ან ნაკლიანი შესრულების გამო, ან დებულება, რომელიც გამორიცხავს მოთხოვნათა ურთიერთგაქვითვის შესაძლებლობას. ცალსახაა, რომ მოვაჭრის ზემოაღნიშნული პირობა უსამართლოდ ზღუდავს მომხმარებლის სამართლებრივი დაცვის უფლებას. მოვაჭრე არის სატრანსპორტო მომსახურების გამწევი და შესაბამისად პასუხისმგებელი პირი მომხმარებლის წინაშე. აღსანიშნავია, რომ ევროკავშირის მართლმსაჯულების სასამართლოს დადგენილი პრაქტიკის მიხედვით, პირობები, რომლებიც მომხმარებელს უწესებს მისი უფლების დასაცავად მოქმედებისას გარკვეულ

⁴² https://yandex.com/legal/yandexgo_termsfuse/en/?tabs=defaultTabsGroup-3fujh0je_sakartvelokartuli_dropdown#index_georgia_ka 2026 წლის 2 სექტემბრის მდგომარეობით.

⁴³ https://gcca.gov.ge/uploads_script/user_rights/tmp/phpmPuAJM.pdf

შეზღუდვებს არის უსამართლო სტანდარტული პირობა. ამგვარი პირობები გამიზნულია მომხმარებლის სამართლებრივი დაცვის უფლების შესაზღუდად ან მიზნის გარეშე იწვევს ზემოაღნიშნულ შედეგს.⁴⁴

მოვაჭრის წესებისა და პირობების 1.8. პუნქტის გაგრძელებაა მოვაჭრის ვებგვერდზე განთავსებული წინადადება: „yandex Go საინფორმაციო სერვისია. სატრანსპორტო მომსახურებებს გადამყვანები უზრუნველყოფენ“⁴⁵. სააგენტო აღნიშნულ წინადადებასთან მიმართებითაც იზიარებს ზემოთ აღნიშნულ მსჯელობას და ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით ადგენს, რომ აღნიშნული ჩანაწერიც არის უსამართლო სტანდარტული პირობის ნაწილი. შეჯამების სახით სააგენტო განმარტავს, რომ მოვაჭრის სტანდარტულ პირობათა 1.4. და 1.8. პუნქტები და მოვაჭრის ვებგვერდზე განთავსებული წინადადება: „yandex Go საინფორმაციო სერვისია. სატრანსპორტო მომსახურებებს გადამყვანები უზრუნველყოფენ“ არის უსამართლო სტანდარტული პირობები, ისინი გაუმართლებლად ზღუდავენ მომხმარებლის უფლებას და შესაბამისად არის ბათილი.

რაც შეეხება განცხადებაში დაფიქსირებულ გარემოებას მოცდის დროსთან დაკავშირებით, სააგენტო განმარტავს, რომ წინამდებარე შემთხვევა წარმოადგენს ინდივიდუალურ საკითხს, რისი შეფასებაც ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ყველა ფაქტობრივი გარემოების გათვალისწინებით უნდა მოხდეს. სააგენტო განმარტავს, რომ ზოგადად ნებისმიერი ტიპის კომერციული საქმიანობა უნდა განხორციელდეს კეთილსინდისიერებისა და მომხმარებლის პატივსაღები ინტერესის პატივისცემით. მოვაჭრის მიერ წარმოდგენილი განმარტების გათვალისწინებით, სააგენტო მიიჩნევს, რომ მოცემულ შემთხვევაში არ იკვეთება უსამართლო კომერციული საქმიანობის ნიშნები.

ზემოაღნიშნული ფაქტობრივი გარემოებების შეჯერების შედეგად, სააგენტოს შეფასებით, ადგილი აქვს მოვაჭრე მპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის, მე-10 მუხლის პირველი პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ „ბ“ და „მ“ ქვეპუნქტების დარღვევის ფაქტს.

თავი 4. სარეზოლუციო ნაწილი

„კონკურენციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17¹ მუხლის მე-4 პუნქტის, მე-18 მუხლის მე-4 პუნქტის, „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის 33-ე მუხლის, სსიპ - საქართველოს კონკურენციის ეროვნული სააგენტოს თავმჯდომარის 2022 წლის 29 სექტემბრის N45 ბრძანებით დამტკიცებული „საქმის შესწავლის წესისა და პროცედურის“ მე-17 მუხლის საფუძველზე სააგენტომ:

⁴⁴ C-240/98 Océano Grupo Editorial, ECLI:EU:C:2000:346; Case C-137/08 VB Penzügyi Lízing, Zrt. v Ferenc Schneider, ECLI:EU:C:2010:659 ; Case C-243/08 Pannon GSM Zrt. v Erzsébet Sustikné Györfi, ECLI:EU:C:2009:350

⁴⁵ <https://taxi.yandex.com.ge/> 2026 წლის 2 სექტემბრის მდგომარეობით.

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა

დადასტურდეს მოვაჭრის შპს „რაიდტექ ჯორჯიას“ (ს/ნ: 402218890) მიერ „მომხმარებლის უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის, მე-10 მუხლის პირველი პუნქტისა და 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის „ა“ „ბ“ და „მ“ ქვეპუნქტების დარღვევა.